

BRĪVĪBA NO KAITĪGIEM IERADUMIEM

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sal. pam. 23:29-35; 1. Laiku 7:2-5; Mat. 25:15-30; Marka 10:17-27; 1. Pēt. 3:3,4.

ATMIŅAS PANTS:

“Ja un Dēls jūs darīs brīvus, jūs patiesi būsiet brīvi.” (Jāņa 8:36)

Pēdējos gadu desmitos daudzi cilvēki ir atbrīvojušies no politiskas tirānijas un jūga. Bet pastāv arī cita veida jūgs, kas var būt tikpat slikts vai pat sliktāks par tā politisko līdzinieku – jūgs, ko uzliek kaitīgie ieradumi. Alkohols, tabaka un citas vielas ir padarījušas par vergiem miljonus. Uzplaukst arī spēcīgas neķīmiskas atkarības: sekss, pornogrāfija, azartspēles (arī riskanti ieguldījumi) un naudas vai mantas krāšana.

Visi šie kaitīgie ieradumi rada atkarību (cilvēks jūtas slikti, ja viela tiek atņemta vai viņa rīcība atklāta) un zināmu tolerances pakāpi (cilvēkam ir vajadzīgs nedaudz vairāk, lai iegūtu to efektu, kāds bija iepriekšējā reizē). Tāpēc cilvēkam, kurš ir nonācis atkarībā, ir ārkārtīgi grūti iziet no cikla, kas viņu ir sagūstījis. Šī iemesla dēļ tiem, kas nonākuši lamatās, ir nepieciešams ģimenes, draudzes un draugu atbalsts. Viņiem arī var būt nepieciešama profesionāla palīdzība, bet pāri visam – Dieva spēks, kas darbojas viņu dzīvē, lai piešķirtu brīvību, kas apsolīta Kungā Kristū.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām sabatā, 12. martā.

ALKHOLISKIE DZĒRIENI

Vīns, alus un citi alkoholiskie dzērieni Rietumu pasaulē saistās ar piemiņas vērtiem notikumiem, priecīgiem brīžiem, brīvdienām un svarīgiem biznesa darījumiem. Šeit alkohols izskatās pavisam tīrs un skaists. Tas ne tikai ir kļuvis sabiedrībā atzīts, bet noteiktos apstākļos pat "nepieciešamība". Diemžēl alkoholam ir arī vēl otra puse, kuru tie, kas sev iztiku pelna, to tirgojot, nevēlas, lai viņu potenciālie pircēji to uzzinātu.

Izlasi Sal. pam. 23:29-35. Ko šie panti saka par alkohola kaitīgo ietekmi? Ko tu no savas pieredzes vari teikt par šīs indes lietošanas kaitīgumu? _____

Salīdzinājums, kur skaistais vīns drīz dzeļ kā čūska un saindē kā odze, ir ļoti spēcīgs. Alkohola ķīmiskais sastāvs cilvēka organismā tiek apstrādāts nevis kā ēdiens, bet kā toksiska viela. Tā uzsūcas kuņģī un ar asinīm tiek aizvadīta uz smadzenēm, plaušām, nierēm un sirdi nieka dažās minūtēs. Sevišķi noslogotas ir aknas, lai sagatavotu šo vielu izvadīšanai, un tas prasa vairāku stundu smaga darba. Ja alkohola klātbūtne ir ilgstoša, orgāni nolietojas un cilvēku piemeklē viena vai vairākas slimības.

Diemžēl alkohola ietekme pārspēj tā dzērāju. Alkohola lietošana nāk kopā ar briesmīgām sociālajām izmaksām. Puse no visam avārijām un negadījumiem darbavietā ir saistīti ar alkoholu. Tā ietekmē tiek pastrādāti daudzi noziegumi. Gan valsts, gan personīgie līdzekļi tiek izsmelti, lai nodrošinātu veselības aprūpi un dziedinātu kaites, kuras tiešā veidā radījis alkohols. Un, tuvojoties mājām, atkarīgā cilvēka dzīvesbiedrs un bērni bieži ir emocionālas un fiziskas vardarbības upuri.

Alkohols, tāpat kā visas citas psihoaktīvās vielas, ietekmē cilvēka spēju izdarīt pareizu morālo izvēli. Spirta ietekmē ļaudis daudz vieglāk ieslīd dziļāk un dziļāk grēkā.

Tiem, kas iekrituši jebkuras kaitīgas vielas lamatās, ir jāsaprot sava problēma un vajadzība pēc palīdzības, kurai ir lielāks spēks nekā viņiem pašiem – un tas ietver Dieva žēlastību, ģimenes vai draudzes atbalstu, kā arī kvalificētu medicīnas speciālistu uzraudzību.

Mēs kā Septītās dienas adventisti ļoti stingri nostājamies pret alkohola lietošanu. Kā mēs varam netiesājot un nenosodot palīdzēt tiem, kas cīnās ar šo problēmu, kas Dieva acīs varbūt nemaz nav tik briesmīga kā dažas citas sabiedrībā atzītas atkarības? _____

SEKSS KĀ ATKARĪBA

Ko Bībele saka par seksu kā par baudas un laulības attiecību stiprināšanas avotu? Sal. pam. 5:18,19; 1. Laiku 7:2-5. _____

Sekss ir viena no daudzajām patīkamajām dāvanām, ko Dievs ir dāvājis vīriem un sievietēm. Dievs to bija paredzējis ne tikai pēcnācēju radīšanai, bet arī kā prieka, tuvības un vienotības avotu, bet tikai laulības ietvaros – starp vienu vīrieti un vienu sievieti (1. Moz. 1:27,28; 1. Kor. 7:2). Ja šai dāvanai noņem Dieva iekārtoto ietvaru un nolūku, tā kļūst par grēku – bieži vien ar postošām sekām (skat. 1. Kor. 6:18,19). Tikai Dievs zina, cik lielu jucekli seksuāla netikumība ir atnesusi cilvēces ģimenei.

Sekss ir ļoti spēcīgs dzinulis, tāpēc viegli padodas ļaunprātīgai izmantošanai. Tas ātri var kļūt par aizraujošu apsēstību, ko ir ļoti grūti kontrolēt. Sliktākais, ka jo vairāk kāds tam nododas, jo vairāk un vairāk seksta ir vajadzīgs, lai sasniegtu tādu apmierinājuma līmeni, kāds bijis līdz šim.

Prostitūcija un laulības pārkāpšana ir tradicionālais ceļš uz netikumību un atkarību (skat. Sal. pam. 5:3-14; 9:13-18). Mūsdienās pastāv arī citas seksuālas atkarības formas, piemēram, pornogrāfija un kibernetiskais sekss. Interneta pornogrāfija ir radījusi satricinošu problēmu, jo tikai ar nedaudziem peles klikšķiem tā mūsu mājās un birojos var ienest visneķītrākos un vispazemojošākos skatus. Šai praksei ir augstas iespējas radīt atkarību, apmātību un laulības un ģimenes saišu sairšanu. Nav iespējams aprēķināt ļaunumu, ko, piemēram, laulības pārkāpšana ir nodarījusi pasaulei.

Seksuālā netiklībā iekrist ir ļoti viegli, un tie, kas tās slazdos vēl nav iekrituši, darītu labi, ja turētos tālu no tās. Cik svarīgi, ka ikviens, kuru izaicina seksuāls kārdinājums ārpus svētajām laulības saitēm, rīkotos tā, kā rīkojās Jāzeps (skat. 1. Moz. 39:7-12).

Dievs ir labprātīgs dāvat pilnīgu piedošanu un brīvību ikvienam, kurš iekrīt seksuālā atkarībā. Padošanās Viņam šajā situācijā ir ļoti būtiska (Jēk. 4:7). Taču atkarības mehānisms var gadīties tik sarežģīts, ka var būt nepieciešama profesionāla palīdzība. Liela nozīme var būt atbalsta grupai, kas atzīst Dievu par visas palīdzības avotu un kurai ir arī specializētas prasmes šīs problēmas ārstēšanā.

Kā tu varētu palīdzēt cilvēkam, kurš, lai gan ir grēkojis šajā jomā, tomēr meklē Dieva piedošanu un dziedināšanu? _____

Iedomājies, ka tu pats cīnies. Kā tu varētu paturēt prātā, ka cerība nav zaudēta tikmēr, kamēr tu pats to nezaudē? Jēzus piedod – un dziedina. _____

AZARTSPĒLES

Lai gan Bībele tieši nerunā par azartspēlēm un neaizliedz kā tādas, būtu grūti iedomāties Jēzu vai Pāvilu sēžam pie spēļu galda Lasvegasā, vai ne?

Tajā pašā laikā Pāvils brīdina pret mīlestību uz naudu, klasificējot to kā visa ļaunuma sakni un iemeslu, kāpēc cilvēki ir nomaldījušies no ticības (1. Tim. 6:10). Dažiem ilgas būt bagātiem un azartspēles kļūst par slazdu, ko sātans lieto, lai mēģinātu viņu iznīcināt.

Izlasi Mat. 25:15-30. Kādu mācību mēs šeit varam smelties attiecībā uz azartspēlēm, it īpaši zinot, ka lielākā daļa cilvēku, kas tās spēlē, paliek zaudētājos? —

Azartspēles ir tiem, kas zaudē. Šī industrija plaukst un zeļ tāpēc, ka spēlējot pa-zaudē vairāk naudas nekā vinnē. Kādas, piemēram, ir izredzes laimēt loterijā? Visas izredzes ir pret tevi. Lielāka iespēja ir dabūt zibens spērienu nekā laimestu.

Jau loģikai vien vajadzētu brīdināt mūs no naudas ieguldīšanas azartspēlēs (galu galā, azartspēļu industrija var eksistēt tikai tāpēc, ka cilvēki zaudē vairāk nekā iegūst). Tomēr daudzi spēlē. Iesākumā prieka pēc, bet vēlāk dažiem tieksme kļūst nepārvarama.

Kāpēc? Pašapziņai ir vajadzīgs izlikties varenai. Daudzi rod apmierinājumu, fantazējot par uzvaru. Ja viņi neuzvar, viņu cerība nākamreiz uzvarēt arvien pieaug. Tā viņi spēlē atkal un atkal. Kad visa nauda ir iztērēta, viņi aizņemas, melo vai pat zog, lai iegūtu nākamo "devu" šīs neķīmiskās "narkotiskās vielas".

Mēs varam domāt, ka azartspēļu atkarība nav sastopama mūsu draudzē. Bet E.Vaita raksta par to jau savā dzīves laikā, jo tā bija problēma jau toreiz. Nav nekāda pamata ticēt, ka mūsdienās (kad azartspēles ir visuresošas) mūsu draudzes locekļi būtu brīvāki no šīs atkarības, īpaši jau tāpēc, ka interneta azartspēles var ienest kazino tieši mūsu mājās.

Lai atrīvotos no azartspēlēm, ir jāveic vairāki soļi: vispirms ir jāatzīst, ka tev ir nopietna problēma. Tad nekavējoties jāpārtrauc un jāmeklē patvērumš atbalsta grupā (ja tāda ir pieejama), lai nekristu atpakaļ. Esi modrs un turies tālu no jebkura stimula, kas varētu tevi pamudināt uz azartspēlēm. Lai nekristu atpakaļ, ir nepieciešams arī celt pašapziņu. Vissvarīgākais – pastāvīga savienība ar Dievu un pieķeršanās Viņa apsolījumiem dziedināt, kas ir visbūtiskākais cīņš ar jebkuru kārdinājumu.

Ko tu teiktu, ja kāds tev pazīstams cilvēks atzītos: "Esmu iekūlies azartspēlēs un nespēju pārtraukt." Kādus Bībeles apsolījumus tu varētu viņam atgādināt? Skat. 1. Kor. 10:13 un 1. Pēt. 4:1,2. _____

MĪLESTĪBA UZ NAUDU

"Elku kalpība un meli lai būtu tālu projām no manis; nabadzību un bagātību nepiešķir man! Bet atļauj man baudīt manu dieniško maizi. Citādi es varētu, kad es būtu pārmērīgi paēdis, sākt Tevi noliegt un sacīt: "Kur tad ir Tas Kungs?" Vai arī, ja es kļūtu pārmērīgi nabags, es varētu sākt zagst un apgrēkoties pret sava Dieva Vārdu." (Sal. pam. 30:8,9)

Bībele neuzliek ierobežojumus, cik daudz naudas cilvēkam drīkst būt, bet brīdina no nepareizas attieksmes pret naudu un īpašumiem – no mantkārības un alkātības. Viltus cerības var padarīt cilvēkus apmātus, atkarīgus no naudas vai īpašumu vairošanas (kaut arī godīgas). Šīs tēmas var tā atņemt laiku un pūles, ka tās kļūst par elkiem.

Informācijas tehnoloģija ir padarījusi visu vieglāku, bet tajā pašā laikā riskantāku tiem, kam ir tieksme uz kaitīgiem ieradumiem. Piemēram, privātie investori savus darījumus fondu biržā var veikt internetā. Tā daži viegli iekrīt nebeidzamās stundās datora priekšā, lai iegūtu naudu; tas tomēr nav tas pats, kad labs namturis gudri un uzmanīgi kaut kur investē naudu.

Izlasi Marka 10:17-27. Skat. arī 1. Tim. 6:10 un Lūk. 12:15. Kādus brīdinājumus varam atrast šajos pantos? _____

_____

_____

Tādi izteicieni kā "par šo vārdu noskumis" un "aizgāja bēdīgs" (Marka 10:22) atklāj, ka jauneklā mīlestība pret bagātību bija lielāka nekā viņa mīlestība pret Kungu. Naudas vai materiālu īpašumu krāšana pati par sevi nav nekas labs vai slikts. Viss ir atkarīgs no tā, kur atrodas sirds (Mat. 6:21). Tā kļūst bīstama, ja nostājas ceļā galvenajam: Dieva valstības un Viņa taisnības meklēšanai (33. p.).

Kuģis "Čanunga" ceļā no Liverpūles uz Ameriku piedzīvoja spēcīgu sadursmi ar nelielu kuģi no Hamburgas. Pusstundu pēc avārijas lielais prāmis ar vairāk nekā 200 pasažieriem nogrima. "Čanungas" glābšanas laivas tika nolaistas, lai sniegtu palīdzību cilvēkiem vrakā, bet izglābās tikai 34. Kāpēc tik maz? Gandrīz visi bija sagraibuši savas jostas ar zeltu un sudrabu un aplikuši sev ap vidukli. Atsakoties atstāt naudu, viņi pazaudēja dzīvību (un arī naudu).

Kam gan nepatīk nauda? Jautājums, ko katram vajadzētu sev jautāt: "Vai es kontrolēju savu vēlmi pēc naudas, vai arī tā kontrolē mani?" _____

_____

_____

ĀRĒJAIS IZSKATS

Izlasi 1. Pēt. 3:3,4. Vai šeit rakstītais atšķiras no tā, ko māca sabiedrība? _____

Sabiedrība piešķir pārlietu lielu vērtību ārējam izskatam. Tā ir vājība, kas pavadījusi cilvēci visā vēsturē. Mūsdienās uzsvars uz skaistumu un personīgu aprūpi ir sasniedzis milzīgus apmērus. Tikai kosmētikas industrija vien pasaulē veido vairāk nekā pusi no pārtikas mazumtirdzniecības. Bez tam daudz cilvēku izdod bezgalīgus resursus kultūrismā, plastiskajās operācijās, matu transplantēšanā, īpašām diētām un tā tālāk, lai tikai uzlabotu savu ārēni.

Šī spēcīgā vēlme kļūt skaistākam arī ir risks kļūt atkarīgam. Dažiem izveidojas atkarība no vingrošanas, citiem – ieradums ēst arvien mazāk, apdraudot savu dzīvību. Cits nonāk matu vai ādas skaistuma atkarībā, nododot sevi izsmalcinātām, dārgām un nekad nebeidzamām procedūrām.

Kā tu izskaidrotu Mat. 6:19-21 mūsu tēmas kontekstā? Kā varam piemērot tos pašus principus? _____

Nav nekā nepareiza, ja esam moži, tīri un labi izskatāmies. Taču pastāvīga pievēršanās šīm lietām var piesiet tām mūsu sirdis, un tās kļūst par elkiem. Jēzus runāja par vajadzību krāt mantu debesīs, nevis virs zemes, kur viss ātri zūd un var novērst mūs no Dieva valstības. Runājot par ārēni, ir viena lieta, par ko tu vari būt pārliecināts: agri vai vēl laiks un gravitācija to atņems.

Līdzīgi materiāliem resursiem, ķermenis ir mums uzticēts dārgums, bet mēs ļoti riskējam padarīt to par elku, ja tam pārmērīgi nododamies. Vienmēr nav tik viegli pateikt, kad robeža jau pārkāpta, tāpēc mums visiem jābūt uzmanīgiem šajā ziņā.

Kādu vēsti mūsu draudze šajā jautājumā nes jauniešiem? Ko mēs uzsveram? Kādos izsmalcinātos veidos mēs varam pasludināt nepareizu vēsti? Pārrunājiet savas atbildes sabatā. _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Vārdi un darbi skaidri liecina, kas ir sirdī. Ja sirdi pilda visādi nieki, uzpūtība un lepnums, mīlestība uz sevi un mīlestība uz drēbēm, tad sarunas risināsies par paradumiem, modi, tērpiem un ārējo izskatu, bet ne par Kristu un Debesu valstību. Ja sirdī mājo skaudība un nenovīdība, tad šīs jūtas parādīsies vārdos un darbos. Kas sevi mēro pie citiem, kas rikojas tāpat kā citi un, attaisnojoties ar citu cilvēku kļūdām un nepareizībām, neaizsniedz par viņiem augstāku stāvokli, tie pārtiek no sēnalām un paliks garīgi neattīstīti kroņi tik ilgi, cik ilgi viņi turpinās izpatikt satanam, nododoties savām nesvētajām jūtām. Daži runā par to, ko viņi ēdis un dzers un ar ko viņi ģērbsies. Šīs domas izplūst no sirds pilnības, it kā laicīgās lietas būtu viņu lielais dzīves mērķis, viņu augstākais sasniegums. Šie cilvēki aizmirst Kristus vārdus: “Dzenieties papriekš pēc Dieva valstības un pēc Viņa taisnības, tad jums visas šīs lietas taps piemestas.” (E.Vaita “Liecības draudzei” 1. sēj., 500. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Grupā pārrunājiet ceturtdienas noslēguma jautājumu.
2. Kāpēc ir svarīgi netiesāt to, kurš cīnās ar jebkādu atkarību? Protams, ir ļoti viegli būt tiesnesim, bet kāpēc vajadzētu ļoti uzmanīties?
3. Dažas atkarības tiek uzskatītas par sociāli pieņemamākām nekā citas, kas padara tās tikai vēl bīstamākas. Galu galā, cik daudzi ārstē atkarību no bagātības vai varas? Kā mēs varam mācīties neļaut sabiedrības vērtību sistēmai ietekmēt mūsu uzskatus šajā ziņā?
4. Lai arī cik spēcīgs būtu atkarības tvēriens tavā vai kāda cita tev pazīstama cilvēka dzīvē, vai ir kaut kas, no kā Kungs nevarētu mūs atbrīvot? Kāpēc mums nekad nevajadzētu padoties atkarībai tā, it kā no tās nebūtu iespējams atbrīvoties? Kas ir vajadzīgs, lai atļautu Kristum strādāt mūsu dzīvē tā, lai šo uzvaru iegūtu? Skat. Lūk. 9:23.
5. Kāda veida programmas jūsu vietējā draudze piedāvā cilvēkiem, kas cīnās ar atkarībām? Kā tava draudze var palīdzēt grūtībās nonākušajiem? Kā šīs programmas var darboties arī kā spēcīgi misijas pasākumi?
6. Izlasi 1. Pēt. 4:1,2. Kāda ir šeit atklātā Kunga vēsts? Kas ir iesaistīts grēcīgu atkarību uzvarēšanā?